
Mayureshvara Puja

मयूरेश्वरपूजा

Document Information

Text title : Mayureshvara Puja

File name : mayUreshvarapUjA.itx

Category : ganesh, pUjA

Location : doc_ganesh

Proofread by : Narendran Madathil

Description/comments : From Vighneshvara-stuti-manjari 4

Latest update : October 10, 2026

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

October 10, 2026

sanskritdocuments.org

મયૂરેશ્વરપૂજા

મયૂરેશ્વરપુરે ચતુર્થુ દ્વારેષુ અધિષ્ઠિતાનાં દેવતાનાં પૂજનપુરસ્સરં
મયૂરેશ્વરપૂજા ભાદ્રપદશુકલપ્રતિપદમારભ્ય ચતુર્થીપર્યન્તં
આચર્યતે । દાક્ષિણાત્યૈરપિ ગાણપતૈઃ કૈશિત્ અયં પૂજાક્રમોઽનુષ્ઠીયતે ।
(દ્વારાધ્યક્ષવિષયે મુદ્રલપુરાણે । માઝ્જારી પ્રાચ્યાં, (આત્મનો જારભાવં
તુ દર્શયન્તી નિરન્તરમ્ । મોહયિત્વા કીડતિ તેન સ્વયં શક્તિરુત્તમા । માઝ્જારી
સા સમાખ્યાતા માં પ્રતિ જારદર્શિની । ગણપઃ કીડતિ દ્વન્દ્વવિહારસ્થઃ
તયાસહ ।)વિરજા દક્ષિણાસ્યામ્ । આશ્રયા પ્રતીચ્યામ્ । ચતુર્થિકા ઉત્તરસ્થામિતિ
વિશેષઃ । ભગવતો દિવ્યં ભુવનં સ્વાનન્દભુવનમિતિ, ભૂમૌ તદેવ મયૂરેશ્વરમિતિ
(મોરેગાંવ)ઠતિ મહારાષ્ટ્રેષુ પ્રસિદ્ધમ્ । માઝ્જારીં માર્જારીં વદન્તિ કેચિત્ ।
અત્રતુ માઝ્જારી (માર્જારી)પ્રાચ્યાં, આશ્રયા દક્ષિણાસ્યાં, ભોગદા પ્રતીચ્યાં,
કામદા ઉત્તરસ્થામિતિ પૂજાક્રમો દૃશ્યતે સમ્પ્રદાયગતઃ ।

પૂજાક્રમઃ-

ગુરુવન્દનમ્ । ગણપતિ વન્દનમ્ । સકુલ્પઃ -

મમોપાત્તસમસ્તદુરિતક્ષયદ્વારા પરમેશ્વરપ્રીત્યર્થ
શ્રીમયૂરેશ્વરાનુગ્રહસિદ્ધ્યર્થમ્ । એકભક્તવ્રતગ્રહણપૂર્વકં
ભાદ્રપદશુકલપ્રતિપદમારભ્ય ચતુર્થીપર્યન્તં ચતુર્દિન
સાધ્યાં મયૂરેશ્વરપુર ચતુર્દ્વારાધિષ્ઠિત દેવતાપૂજા પૂર્વિકાં
મયૂરેશ્વરપૂજાં કરિષ્યે ।

(અપ ઉપસ્પૃશ્ય । હરિદ્રાભિમ્બે વિઘ્નેશ્વરપૂજા । ગ્રહપ્રીતિઃ પ્રથમદિને)અસ્યાં
પ્રતિપદિ મયૂરેશ્વરપુરપૂર્વદ્વારાધ્યક્ષાયાઃ માઝ્જારીદેવ્યાઃ પૂજાં કરિષ્યે
(કલશપૂજા)

પ્રથમાયાં પૂર્વદ્વારાધ્યક્ષપૂજા

પ્રાગ્દ્વારાધિષ્ઠિતાં દેવીં ભક્તપાપવિમાર્જિકામ્ ।

માઝ્જારીં કલયામ્યત્ર વ્રતસ્ય પરિપૂર્તયે ॥

પૂર્વદ્વારાધ્યક્ષાં માઝ્જારીં (માર્જારીં)ધ્યાયામિ ।

આવાહયામિ માઞ્જારીં મયૂરેશાક્ષયા સ્થિતામ્ ।
 મયૂરેશાર્યનાર્થાય અનુજ્ઞાં કુરુ મે શિવે ॥ આવાહયામિ ।
 મયૂરેશપુરઃ પૂર્વદ્વારે રત્નવિનિર્મિતમ્ ।
 સિંહાસનમિદં ક્લૂપં આતિષ્ઠાર્યા ગૃહાણ મે ॥ આસનમ્ ।
 પાદં ગડ્ગાપયઃ ક્લૂપં ચવદૂર્વાભિરન્વિતમ્ ।
 દદામિ સુભગે દેવિ પદ્મક્ષાલનમસ્તુ મે । પાદમ્ ।
 અર્ધ્યં માઞ્જારિકે દેવિ ગન્ધપુષ્પાદિમિશ્રિતમ્ ।
 હસ્તે ગૃહીત્વા મત્પાપં સમ્રમાર્જ્યં કૃપાં કુરુ ॥ અર્ધ્યમ્ ।
 સુગન્ધવાસિતં તોયં મધુપર્કપુરસ્તનમ્ ।
 દદામ્યાયમનં તુભ્યં કુરુ માઞ્જારિ શોભનમ્ ॥ આયમનમ્ ।
 મધુપર્કં મયાનીતં દધિમધ્વાજયસંયુતમ્ ।
 માઞ્જારિકે પ્રતીચ્છ ત્વં મમ પાપાપનુત્તયે ॥ મધુપર્કઃ ।
 મધુક્ષીરસિતાદ્રાક્ષાસર્પિર્ભિઃ સંસ્કૃતં નવમ્ ।
 પઞ્ચામૃતમિદં દેવિ સ્નાનાય પ્રતિગૃહ્યતામ્ ॥ પઞ્ચામૃતસ્નાનમ્ ।
 કૃષ્ણાનદી સમાનીતં ગન્ધતૈલાદિપૂર્વકમ્ ।
 જલં સ્નાનાય સક્લૂપં સ્નાહિ માઞ્જારિકે સુખમ્ ॥ સ્નાનં, આયમનમ્ ।
 શુકલામ્બરયુગં સૂક્ષ્મં કાર્પાસપરિનિર્મિતમ્ ।
 પરિવીચ્ય મયૂરેશપદ્મક્તં વિધેહિ મામ્ ॥ વસ્ત્રમ્ ।
 કટકાડ્ગદકેયૂરહારકકુણ્ડાનૂપુરૈઃ ।
 અલકુરુષ્વ માઞ્જારિ મમ સકુલ્પભૂષણૈઃ ॥ આભરણાનિ ।
 ગન્ધં દદામિ સુરભિં શ્રીખાણ્ડાગરુમિશ્રિતમ્ ।
 વિલેપનાય તે દેવિ ગૃહ્યતાં સુરપૂજિતે ॥ ગન્ધમ્ ।
 જલસ્થલરુહૈઃ પુષ્પૈઃ માલાં દેવવિનિર્મિતામ્ ।
 પ્રતિગૃહ્યાશુ માઞ્જારિ તુષ્ટા દેવં પ્રદર્શય ॥ માલિકામ્ ।
 જાતીયમ્પકપુન્નાગકનકાહ્વય કૈતકૈઃ ।
 મલ્લિકામાલતી પુષ્પૈઃ પૂજયામિ સુરેશ્વરિ ॥ પુષ્પાણિ ॥

અડ્ગપૂજા -(ૐ ——— નમઃ ——— પૂજયામિ)
 માઞ્જાર્યૈ -પાદૌ । ગૂઢગુલ્ફાયૈ -ગુલ્ફૌ । દીર્ઘજઙ્ઘાયૈ -જઙ્ઘે ।
 મુકુટજાનુકાયૈ -જાનુની । રમ્ભોરવે -ઊરુ । શુભકટયૈ -કટિમ્ ।
 ગમ્ભીરનાભયૈ -નાભિમ્ । કૃશોદરાયૈ -ઉદરમ્ । પૃથુવક્ષસૈ -વક્ષઃ ।
 ઉન્નતકુચાયૈ -કુચૌ । વેત્રહસ્તાયૈ -હસ્તૌ । કમ્બુકણ્ઠયૈ -કણ્ઠમ્ ।

શુચિસ્મિતાયૈ -વક્ત્રમ્ । દીર્ઘનાસાયૈ -નાસિકામ્ । વિશાલનેત્રાયૈ -નેત્રે ।
 શ્રીકર્ણાયૈ -કર્ણૌ । તિલકભૂષાયૈ -લલાટમ્ । દ્વારેશ્યૈ -શિરઃ ।
 માઞ્જાર્યૈ -સર્વાણ્યઙ્ગાનિ ।
 ધૂપં ગૃહાણ હેરમ્ભપુરપ્રાગ્દ્વારદેવતે ।
 ગુગ્ગુલ્વગરુ સમ્મિશ્રં દદામ્યુત્તમમાદરાત્ ॥ ધૂપમ્ ।
 દીપં દદામિ તે દિવ્યં વર્તિત્રયસુયોજિતમ્ ।
 મઙ્ગલાર્થાય સુજયોતિઃ ગૃહ્યતાં દેવદૂતિકે ॥ દીપમ્ ।
 પાયસાપૂપકૃસરચિત્રાન્નૈઃ ફલમિશ્રિતૈઃ ।
 નૈવેદ્યં પ્રદાસ્યામિ પરિતૃપ્તા ભવેશ્ચરિ ॥ નૈવેદ્યમ્ ।
 પૂગીફલસમાયુક્તં નાગવલ્લીદલૈર્યુતમ્ ।
 કર્પૂરચૂર્ણસંયુક્તં તામ્બૂલં પ્રતિગૃહ્યતામ્ । તામ્બૂલમ્ ।
 નીરાજનં પ્રદાસ્યામિ પઞ્ચભિર્ધૃતવર્તિભિઃ ।
 સર્વમઙ્ગલલાભાયાધ્યપરાધક્ષમાય ચ ॥ નીરાજનમ્ ।
 પ્રદક્ષિણનમસ્કારાન્ ।
 માઞ્જારી ત્વદનુહયા મમ મયૂરેશસ્ય સન્દર્શનં
 તત્પાદામ્બુજહાર્યનં ભગવતઃ કારુણ્યદૃષ્ટિર્મયિ ।
 ભૂયાત્પ્રોષ્ઠપદસ્ય પૂર્વદિનતઃ તત્રાયતુર્થાદિનં
 પૂજાર્થં મમ યોગ્યતાસ્તિત્વતિ પરં યાચેડધ પૂર્વાધિપે । (પ્રાર્થના)
 અનયા પૂજયા મયૂરેશપુરપૂર્વદ્વારાધ્યક્ષા માઞ્જારીદેવતા પ્રીયતામ્ ।
 પૂર્વદ્વારે રમારમેશપૂજા ।
 સંકુલ્યઃ -
 પરમેશ્વર પ્રીત્યર્થં મયૂરેશપુર પૂર્વાઙ્ગદેવતયોઃ રમારમેશયોઃ પૂજા કરિષ્યે ।
 (કલશ-શઙ્ખપૂજે)
 રમારમેશૌ કલયે પ્રાગ્દ્વારાઙ્ગતયા સ્થિતૌ ।
 આદૈ દિને મયૂરેશપૂજાઙ્ગત્વેન સત્કૃતૌ ॥
 રમારમેશૌ ધ્યાયામિ ।
 આવાહયામિ લક્ષ્મીશૌ સર્વસમ્પત્તદૌ નૃણામ્ ।
 મયૂરેશાજ્ઞયા પૂર્વદ્વારદેશમુપાશ્રિતૌ ॥ આવાહયામિ ।
 રત્નસિંહાસનં દેવૌ ઉપવેશાય કલ્પિતૌ ।
 આસ્તં મદીયપૂજાર્થં કુરુતં ચ કૃપાં મયિ ॥ આસનમ્ ।
 પાદમાદ્યન્તરહિતૌ ગૃહીતં સાક્ષતં શુભમ્ ।

पादप्रक्षालनार्थाय द्विषन्नाशनं अस्तु मे ॥ पाद्यम् ॥
 गन्धपुष्पकुशैर्मिश्रं गाङ्गतोयमिदं शुभम् ।
 अखिद्रा सन्ततिर्मे स्यात् गृहीतं उस्तपङ्कजे ॥ अर्घ्यम् ।
 आयम्येतां जगद्धन्यौ शुद्धतोयेन कल्पितम् ।
 दद्याम्यायमनार्थाय मधुपर्कङ्गामुत्तमम् ॥ आयमनम् ।
 दधिमध्वाज्यसंयुक्तं मधुपर्कं मया हृतम् ।
 लक्ष्मीनारायणावधे गृहीतं परया मुदा । मधुपर्कः ।
 क्षीराज्यमधु मृद्धीकाशर्कराहुलकल्पितम् ।
 पञ्चामृतस्नानमिदं कुरुतं प्रीतिपूर्वकम् । पञ्चामृतस्नानम् ।
 गङ्गादिसरिदानीतैः तोयैर्गन्धादिवसितैः ।
 अभिषेकं करोमीशौ पापाद्धारयतं य माम् ॥ स्नानं, आयमनम् ।
 रमारमेश्वरौ देवौ पीताम्बरयुगं तथा ।
 कञ्चुकं योत्तरीयं य परिधत्तं महार्घवत् ॥ वस्त्रम् ।
 उपवीतानि कार्पासनिर्मितानीह भक्तितः ।
 मयानीतानि गृहीतं मम पापनिवृत्तये ॥ उपवीतम् ।
 डारकङ्कुण्डिकेयूरनूपुरैः कुण्डलैस्तथा ।
 ताटङ्कुनासाभरणैः भूषयामि सुरेश्वरौ । आभरणानि ।
 यन्मनागरुकर्पूररोयना मृगनाभिजम् ।
 गन्धं गृहीतमाध्यौ वां मत्पङ्कस्य विशुद्धये ॥ गन्धम् ।
 मल्लिकामालतीजातीनागडकेसरयम्कैः ।
 भक्त्या समर्पितां मालां प्रतिमुञ्च्यतमादरात् ॥ पुष्पाणि ।
 अङ्गापूजा - ॐ ——— नमः ——— पूजयामि ।
 रमारमेश्वराभ्यां -पादान् । सिन्धुजातत्पतिभ्यां -गुल्फान् । श्रीविषणुभ्यां - जङ्घाः ।
 लक्ष्मीनारायणाभ्यां -जानूनि । छन्दिरातत्पतिभ्यां -उरुन् ।
 मातापितृभ्यां -गुड्ये । सुकटिभ्यां -कटी । श्री दामोदराभ्यां -उदरे ।
 श्री श्रीनिवासाभ्यां -वक्षसी । कम्बुकण्ठाभ्यां -कण्ठौ । कोमलदीर्घबाहुभ्यां -बाहुन् ।
 सौम्यभुजाभ्यां -मुभे । शुभनासाभ्यां -नासे । दिक्शोत्राभ्यां -श्रोत्राणि ।
 कर्णान्तनेत्राभ्यां -नेत्राणि । तिलकशोभिताभ्यां -कृाले । कमलातत्पतिभ्यां -शिरसी ।
 रमारमेशाभ्यां -सर्वाण्यङ्गानि पूजयामि ।
 दशाङ्गं गुग्गुलुं धूपं सुगन्धञ्च मनोहरम् ।
 आग्नेयं सर्वभूतानां गृहीतं अब्धिवसिनौ ॥ धूपम् ।

ત્રિવર્તિ ઘૃતસંયુક્તં વહ્નિના યોજિતં મયા ।
 ગૃહીતં મડ્ગલં દીપં ત્રૈલોક્યતિમિરાપહમ્ ॥ દીપમ્ ।
 અન્નં ચતુર્વિધોપેતં નાનાવ્યઞ્જનસંયુતમ્ ।
 ભક્ષ્યૈઃ કૃલૈશ્ચ વિવિધૈઃ ગૃહીતં શ્રીરમેશ્વરૌ ॥

નૈવેદ્યં, આચમનં, તામ્બૂલમ્ ।
 નીરાજનં સુમાડ્ગલ્યં કર્પૂરેણ પ્રકલ્પિતમ્ ।
 ભક્ત્યા પ્રદર્શિતં નિત્યૌ ભવતં મડ્ગલપ્રદૌ ।
 નીરાજનં -પ્રદક્ષિણનમસ્કારાન્ ।

રમારમેશૌ જગતામધીશૌ પ્રાચ્યાં મયૂરેશપુરસ્ય વિષ્ણિતૌ ।
 તદાક્ષયા ભક્તજનાનુકમ્પિનૌ દેવાચ્ચ ને ધત્તમનુગ્રહાક્ષામ્ । (પ્રાર્થના)
 અનયા પૂજયા રમારમેશૌ પ્રીયેતામ્ ।
 (તતઃ ગુણેશાખ્યમયૂરેશ્વરપૂજા વિદધ્યાત્ । ઉપોષ્ય રાત્રૌ કથાશ્રવણ
 નામસંકુર્તિત્ત્વ નૃત્તગીતાદિભિઃ જાગરણાં કૃત્વા દ્વિતીયાયાં તિથૌ પ્રાતઃ સ્નાત્વા
 કૃતનિત્યક્રિયઃ, દક્ષિણદ્વારપૂજાં કુર્યાત્ । આશ્રયા નામ દ્વારાધ્યક્ષા ।
 ઉમામહેશ્વરૌ અડ્ગદેવતે ।)

દ્વિતીયાયાં દક્ષિણદ્વારાધ્યક્ષપૂજા ।
 સંકુલ્પઃ -પરમેશ્વરપ્રીત્યર્થં મયૂરેશ્વરપુરદક્ષિણદ્વારાધ્યક્ષદેવતાયાઃ
 આશ્રયાયાઃ પૂજાં કરિષ્યે ।
 કલશપૂજા ।

આશ્રયાં ભાવયે દેવીં મયૂરેશ્વરકિંકરીમ્ ।
 દક્ષિણદ્વારસંસ્થાનાં દેવભક્તિપ્રદાં શિવામ્ ॥ ધ્યાયામિ ।
 આવાહયામિ દેવિ ત્વાં અભીષ્ટવરદાયિનીમ્ ।
 મયૂરેશ્ચાર્યને મેડસ્તુ યોગ્યતા ધૃણયા તવ । આવાહયામિ ।
 આસનં કલ્પિતં રમ્યં સ્વર્ણરત્નવિનિર્મિતમ્ ।
 પ્રીત્યા ગૃહાણ વરદે મત્પાપશમનં કુરુ ॥ આસનમ્ ।
 કુશાક્ષતાદિસમ્મિશ્રં દિવ્યતોયમિદં શુભમ્ ।
 પાદાવનેજનાર્થાય દત્તં દેવિ ગૃહાણ ભોઃ । પાદમ્ ।
 અર્ધમષ્ટાડ્ગસંયુક્તં હેમપાત્રસ્થમાદરાત્ ।
 ગૃહીત્વાડભ્યુક્ષ્ય માં પાપાદ્ વિશુદ્ધં કુરુ સર્વદા ॥ અર્ધમ્ ।
 આચમ્યતાં લોકવન્દ્યૈ સર્વાધારસ્વરૂપિણિ ।
 શુદ્ધતોયમિદં ક્ષૂમં ગૃહીત્વા પરયા મુદા ॥ આચમનમ્ ।

भधुपर्कं मया दत्तं दधिमध्वाज्यमिश्रितम् ।
 गृहाण सर्ववरदे कीर्तिं देहि परां मयि ॥ भधुपर्कः ।
 रम्भाङ्गलसिताक्षौद्रघृतक्षीर विमिश्रितम् ।
 स्नानं पञ्चामृतेनाद्य कुरुष्वाश्रय देवते ॥ पञ्चामृतस्नानम् ।
 गोदावर्याः समानीतं शुद्धतोयमिदं शुभम् ।
 स्नानं कुर्वाश्रये देवि मम पापं व्यपोष्य । स्नानं आयमनम् ।
 द्रुकूलयुगलं देवि देहालङ्कुरणाय ते ।
 दद्यामि प्रतिगृहीष्व शुभं कुरु सदा मम ॥ वस्त्रम् ।
 डारकङ्कणकेयूरनपुरादि प्रकल्पितम् ।
 दद्याम्याभरणं तुभ्यं स्वीकुरुष्व दयानिधे ॥ आभरणम् ।
 यन्मनागरुकर्पूरकुङ्कुमादिविमिश्रितम् ।
 विलेपनमिदं रम्यं स्वीकुरुष्व दयानिधे ॥ गन्धम् ।
 अक्षतान् धवलान् देवि शालिजानक्षतान् शुभान् ।
 गन्धोपरि दद्याम्यद्य अक्षतं कुरु मां सदा ॥ अक्षतान् ।
 पुष्पाणि य सुगन्धीनि मालतीमल्लिकानि य ।
 मालिकानां विशिष्टानि गृहाणाश्रयदेवते ॥ पुष्पाणि ।
 अङ्गपूजा - ॐ । ——— नमः ॥ ——— पूजयामि ।
 आश्रयायै - पादौ । सर्वाधारायै - गुल्फौ । भक्ताश्रयायै - जङ्घे ।
 सुभाश्रयायै - जानुनी । दक्षद्वाराश्रयायै - उरु ।
 आङ्गाश्रयायै - गुल्यम् । उपाश्रयायै - कटिम् । नामाश्रयायै - नाभिम् ।
 भूताश्रयायै - उदरम् । रत्नाश्रयायै - उरः । गीताश्रयायै - कण्ठम् ।
 धनाश्रयायै - उस्तौ । पद्माश्रयायै - भुजम् । विद्याश्रयायै - जिह्वाम् ।
 प्राणाश्रयायै - नासिकाम् । शब्दाश्रयायै - श्रोत्रे । वङ्म्याश्रयायै - नेत्रे ।
 प्रज्ञाश्रयायै - कृत्वा । योगाश्रयायै - शिरः । सर्वाश्रयायै - सर्वाण्यङ्गानि ।
 वनस्पतिरसामिश्र दशाङ्गपरिवर्धितम् ।
 दिव्यं धूपं दद्याम्यद्य गृह्यतां आश्रयाभिधे ॥ धूपम् ।
 साज्यं ज्वालासमायुक्तं वर्तित्रयसमन्वितम् ।
 दीपं गृहाण देवेशि दक्षद्वाराधिदेवते ॥ दीपम् ।
 नैवेद्यं पायसापूपभक्ष्यलेख्यादिकल्पितम् ।
 भृङ्गीकादिकुर्वैर्युक्तं सुस्वादु प्रतिगृह्यताम् ॥ नैवेद्यं ताम्बूलम् ।
 नीराजनं सुमाङ्गल्यं कर्पूरपरिकल्पितम् ।
 गृह्यतां सुभगे रम्ये ममागः क्षम्यतां शिवे । नीराजनं - प्रदक्षिणमस्कारान् ।

સર્વાશ્રયે દેવિ નિરાશ્રયં માં મયૂરનાથસ્ય પદાબ્જસંશ્રયમ્ ।
વિધેહિ તસ્યાર્ચનબદ્ધચિત્તં ઇન્દ્રાદિદેવૈરપિ સંસ્તુતસ્ય ॥

ઉમામહેશ્વર પૂજા

સકુલ્પ: -મયૂરેશ્વર દક્ષિણાડ્ગદેવતાભૂતોમામહેશ્વરપૂજા કરિષ્યે ।

ઉમામહેશ્વરૌ ધ્યાયે નિર્મલસ્ફટિકાકૃતી ।

મયૂરેશ્વર દક્ષાડ્ગનાયકૌ વૃષભધ્વજૌ ॥ ધ્યાયામિ ।

સર્વાનન્દમયૌ પૂર્ણૌ સર્વવિદેશ્વરૌ શિવૌ ।

આવાહયામિ દક્ષાડ્ગસંસ્થિતૌ સર્વસિદ્ધિદૌ । આવાહયામિ ।

આસનં રત્નખચિતં રમ્યં સિંહાવૃતં શુભમ્ ।

પૂજાર્થં વાં પ્રયચ્છામિ સુખેનાસ્તં ચિરન્તનૌ ॥ આસનમ્ ।

પાદમાધન્તશૂન્યાભ્યાં શિવાભ્યાં સરિદાહૃતમ્ ।

હિરણ્યકલશસ્થં તદ્ગૃહીતં મમ દૈવતે ॥ પાદમ્ ।

અર્ધ્યમષ્ટાડ્ગસંયુક્તં ગન્ધપુષ્પાદિમિશ્રિતમ્ ।

મત્પાપપરિહારાર્થં ગૃહીતં પરમેશ્વરૌ ॥ અર્ધ્યમ્ ।

આચમ્યેતાં જગદ્ગન્ધૌ એલાગન્ધાદિવાસિતમ્ ।

પરભક્ત્યા સમાનીતં સલિલં વરદમ્પતી ॥ આચમનીયમ્ ॥

દધિમધ્વાજ્યસંયુક્તં કાંસ્યપાત્રે પ્રતિષ્ઠિતમ્ ।

મધુપર્કમિદં પૂજ્યૌ ગૃહીતં કૃપયા મયિ ॥ મધુપર્કઃ ॥

રત્નાજ્ય શર્કરાદ્રાક્ષાફલૈઃ પઞ્ચામૃતં શુભમ્ ।

સ્નાનાર્થં વાં પ્રયચ્છામિ કુરુતં પ્રીતિપૂર્વકમ્ ॥ પઞ્ચામૃતસ્નાનમ્ ॥

મન્દાકિન્યાઃ સમાનીતં સુગન્ધિજલમુત્તમમ્ ।

જ્ઞાનસંશુદ્ધદેહૌ વાં સ્નાતં મમ વિશુદ્ધયે ॥ સ્નાનં આચમનમ્ ॥

અગ્નિશૌચાનિ વાસાંસિ દેહાલકુરણાય તુ ।

દદામિ પરિધત્તં વાં મલ્લજ્જારક્ષણાય વૈ ॥ વસ્ત્રમ્ ॥

ઉપવીતમિદં શુદ્ધં હેમસૂત્રવિનિર્મિતમ્ ।

દેવૌ ધારયતં નિત્યં મમ પાપવિશુદ્ધયે ॥ ઉપવીતમ્ ॥

હારનૂપુરકેયૂરતાટકુવલયોર્મિભિઃ ।

અલકુરુતમાઘૌ વાં હેમાકાર વપુર્ધરૌ । આભરણાનિ ॥

મૃગનાભ્યાદિસંઘૃષ્ટં રક્તચન્દનમુત્તમમ્ ।

विलिम्पतं सुरश्रेष्ठौ पङ्क्तुं मा लिम्पतं मयि ॥ गन्धान् ॥

भिल्वैर्मन्दारकुसुमैः मल्लिकायन्तनादिलिभिः ।

भक्त्या सङ्गृथितां मालां प्रतिमुञ्चतमादरात् ॥ पुष्पाणि ॥

अङ्ग पूजा - उँ..... । नमः पूजयामि ।

पद्मपादाभ्यां - पादान् । गूढगुल्फाभ्यां - गुल्फान् । वृत्तजङ्घाभ्यां - जङ्घाः ।

सुजानुभ्यां - जानूनि । रम्भोरुभ्यां - उरुन् । जगज्जनकाभ्यां - गुड्यैः ।

आवर्तनाभिरभ्यां - नाभि । मुक्तादिशोभिरभ्यां - वक्षसी । । जगज्जुवनाभ्यां - कुयान् ।

कम्बुकाण्ठाभ्यां - कण्ठौ । मृदुलस्ताभ्यां - उस्तान् । सौम्यवदनाभ्यां - मुग्धे ।

सुनासाभ्यां - नासे । मृगाक्षिभ्यां - अक्षीणि । दिङ्मोत्राभ्यां - श्रोत्राणि ।

विरुपाक्षाभ्यां - क्षाले । दिव्यमूर्ध्नाभ्यां - शिरसी ।

सर्वेश्वराभ्यां - सर्वाण्यङ्गानि ॥

वनस्पतिरसोद्भूतं गुल्गुल्वगरुमिश्रितैः ।

दशाङ्गैर्धूपमेतत्तु गृहीतमपराजितौ ॥ धूपम् ॥

साज्यं त्रिवर्तिसंयुक्तं वह्निना योजितं मया ।

गृहीतं आनन्दमयदीपं लोकप्रकाशकम् ॥ दीपम् ॥

त्रित्रात्रैर्लङ्कुकापूपैः पटकैर्घृतपायसैः ।

निवेदयामि वां देवौ भुञ्जतं परमादरात् ॥ नैवेद्यं ताम्बूलम् ॥

नीराजनं नीरजक्षौ ज्वलितैर्लक्षवर्तिभिः ।

प्रददामि परेशानौ क्षमेयां मम मन्तुकान् ॥ नीराजनं प्रदक्षिणमस्कारान् ।

मयूरेश्वराज्ञाविधाने सुदक्षौ भवानीशिवौ दक्षिणद्वारसंस्थौ ।

गुणेशार्चनायामनुज्ञां विधत्तं सदानन्दरूपे मनो मेऽस्तु नित्यम् ॥ (प्रार्थना)

अनया पूजया उभामुपैश्वरौ प्रीयेताम् ।

एति समाप्य मयूरेश्वरं अब्यर्थं उपवसेत् । रात्रौ जागरणादिः । तृतीयायां

प्रातः स्नात्वा पश्चिमद्वाराध्यक्षदेवतां भोगदां रतिकन्दर्पो य पूजयेत् ॥

तृतीयायां द्वाराध्यक्षपूजा

सङ्कल्पः । तृतीयायां पश्चिमद्वाराध्यक्षदेवतापूजां करिष्ये ।

कलशपूजा ।

भोगदां चिन्तयामीह सर्वाभरणभूषिताम् ।

मयूरेशाज्ञया प्रत्यङ्गद्वारनिष्ठां परावरां ॥ भोगदां ध्यायामि ॥

આવાહયામિ દેવિ ત્વાં અભીષ્ઠાર્યવિધાયિનીમ્ ।
 પરયા કૃપયા મત્તઃ પૂજાં સ્વીકુરુ ભોગદે ॥ આવાહયામિ ॥
 રત્નસિંહાસનં દેવિ મનસા ચારુ કલ્પિતમ્ ।
 અત્રાસીના મદીયાર્યા ગૃહાણાથ શુચિસ્મિતે । આસનમ્ ॥
 ઉત્તમં પાદમાનીતં સર્વભોગપ્રદાયિણિ ।
 ગડ્ગાદિભ્યઃ શુચિ જલં ગૃહાણ ભુવનાધિપે ॥ પાદમ્ ॥
 અર્ધ્યં ગન્ધાક્ષતસુમૈઃ શુદ્ધં યચ્છામિ સાદરમ્ ।
 અનર્ધભોગદાત્રી ત્વં ગૃહાણ વરદાયિણિ ॥ અર્ધ્યમ્ ॥
 ઉશીરાદિસુગન્ધાઢ્યં ગાડ્ગતોયમનુત્તમમ્ ।
 કુરુષ્વાયમનં ભદ્રે સર્વભોગાન્પ્રયચ્છ મે ॥ આયમનમ્ ॥
 મધુપર્કમિદં દેવિ દધિમધ્વાજયમિશ્રિતમ્ ।
 મત્પાપશમનાર્થાય દદામ્યાશુ ગૃહાણ ભો ॥ મધુપર્કઃ ॥
 સ્નાનં પચ્ચામૃતં દેવિ ક્ષીરાજયમધુશર્કરૈઃ ।
 દત્તં તે પ્રતિગૃહ્ણીષ્વ પાવિતં કુરુ માં સદા । પચ્ચામૃતસ્નાનમ્ ॥
 શુદ્ધતોયમિદં દેવિ સુગન્ધોશીરવાસિતમ્ ।
 સ્નાહિ ગડ્ગાતુડ્ગભદ્રાસરિદ્ભ્યઃ સમ્યગ્લાહૃતમ્ ॥ સ્નાનં આયમનમ્ ॥
 દુકૂલદ્વયમેતત્ત્વં વસાન પરિ ભોગદે ।
 મનઃ સહુલ્પિતાન્ ભોગાન્ પ્રયચ્છ સમલકૃતા । વસ્ત્રમ્ ॥
 મુક્તામાણ્યગ્નિતં ચારુ હારં વલયમડ્ગદમ્ ।
 સૌવર્ણરત્નખચિતં દદામિ પ્રતિગૃહ્યતામ્ ॥ આભરણાણિ ॥
 ગન્ધં ગૃહાણ સુરભિં ધનમુસ્તાદિમર્દિતમ્ ।
 વિલિમ્પાનેન સર્વાડ્ગં મમ પદ્મં વ્યપોહય ॥ ગન્ધમ્ ॥
 શોભનગ્રથિતાં માલાં કુન્દમન્દારકાદિભિઃ ।
 કન્ધરે પ્રતિમુચ્યાશુ મદ્ભક્તિં પ્રકટી કુરુ ॥ પુષ્પાણિ ॥
 અડ્ગ પૂજા -ૐ । -નમઃ પૂજયામિ ।
 ભોગદાયૈ -પાદૌ । ધનદાયૈ -ગુલ્ફૌ । યશોદાયૈ -જડ્ઘે । શુભદાયૈ જાનુની ।
 ભલદાયૈ -ઊરુ । પુત્રદાયૈ -ગુહ્યમ્ । અન્નદાયૈ -જઠરમ્ । ભાગ્યદાયૈ -ઉરઃ ।
 સ્વરદાયૈ -કણ્ઠમ્ । જ્ઞાનદાયૈ -મુખમ્ । રૂપદાયૈ -ચક્ષુઃ ।

प्राणदायै -नासिडे । कीर्तिदायै -श्रोत्रे । शर्मदायै -शिरः ।

भक्तिदायै -सर्वाण्यङ्गानि ।

दशाङ्गधूपितं धूपं भृगशाभाक्षि गृह्यताम् ।

आग्नेयः सर्वदेवानां जिघ्र सर्वाङ्गशोभने ॥ धूपम् ॥

दीपं वर्तित्रयोपेतं ज्वलितं वह्नितेजसा ।

दर्शयामि मयूरेशप्रत्यङ्गद्वाराश्रये शुभे ॥ दीपम् ॥

पायसं पिष्टकृसरयित्रात्रापूपशङ्खलीः ।

निवेदयाम्यलुं देवि गृहाण परया मुदा ॥ नैवेद्यं ताम्बूलम् ॥

नीराजनं सुमाङ्गल्यं कर्पूरेश विनिर्मितम् ।

सर्वमङ्गललाभाय सङ्गृह्यविनिवृत्तये ॥ नीराजनम् ॥ प्रदक्षिणमस्कृताम् ।

श्री भोगदे देवि गुणेशपादपद्मद्रयासक्तमना भवेयम् ।

तथा त्वमेवाशु विधाय तस्य पूजाविधौ देहि परामनुज्ञाम् ॥ (प्रार्थना)

अनया पूजा भोगदा प्रीयताम् ।

रतिकन्दर्प पूजा -

ध्यायामि रतिकन्दर्पं गुणेशाज्ञाविधायिनौ ।

प्रत्यङ्गद्वाराङ्गसंस्थानौ रुपयौवनशालिनौ ॥ ध्यायामि ॥

आवाहयामि देवेशौ सर्वसुन्दरगान्धर्वौ ।

गुणेशपूजा सम्पूर्णकृलावामेरभीप्सया ॥ आवाहयामि ॥

आसनं रत्नभूषितं आदिदेवौ सुकल्पितम् ।

अत्र स्तं मम पूजार्थं मनोऽभीष्टे प्रयच्छतम् ॥ आसनम् ॥

अनाद्यन्तौ कामदेवौ यवदूर्वादिसंयुतम् ।

पादं ददामि गृहीतं मनोर्नैर्मल्यमस्तु मे ॥ पादम् ॥

अर्घ्यं सुवर्णकरके समानीतं हि सुन्दरौ ।

मम तेजोऽभिवृद्ध्यर्थं गृहीतं तोयमुत्तमम् ॥ अर्घ्यम् ॥

सङ्गल्पजौ तोयमिदं दत्तमायमनाय वाम् ।

उशीरेलालवङ्गादि वासितं स्वादु शीतलम् ॥ आशयनम् ॥

मधुपर्कं ददाम्यादौ दम्पती साधु कल्पितम् ।

दधिमध्वाज्यसंयुक्तं गृहीतं परमादरात् ॥ मधुपर्कः ॥

सिद्धं पञ्चामृतमिदं स्नानाय कृलसंस्कृतम् ।

ગૃહીતં રતિકન્દર્પો મમ સર્વાર્થસિદ્ધયે ॥ પઞ્ચામૃતસ્નાનમ્ ॥

કૃષ્ણાગોદાવરીરેવાસરિદ્ભ્યઃ પરિપૂરિતમ્ ।

આનીતં કલશં સમ્યક્ સ્નાતં રતિમનોભવૌ ॥ સ્નાનં, આચમનમ્ ॥

મનોહ્લાનીહ વસ્ત્રાણિ પરિધત્તં દદામ્યહમ્ ।

લજ્જાસંરક્ષણાર્થાય મહાર્ધાણિ વરાણિ ચ ॥ વસ્ત્રાણિ ॥

હેમતન્તુ પ્રક્રમાનિ હૃદ્યાનિ પરિશુદ્ધયે ।

દત્તાનિ પરયા ભક્ત્યા પૂતં માં કુરુતં સદા ॥ ઉપવીતમ્ ॥

હારકકુણ્ડેયૂરમેખલાનૂપુરાદિભિઃ ।

ભક્ત્યા સમર્પિતૈર્નિત્યં અલકુરુતમાદરાત્ ॥ આભરણમ્ ॥

ગન્ધં કલયતં ફાલયુગલે મૃગનાભિજમ્ ।

શોભનાય પ્રયચ્છામિ કુરુતં માં સુગન્ધિનમ્ ॥ ગન્ધમ્ ॥

પુષ્પાણિ સુરભીણ્યથ મલ્લિકાવકુલાનિ ચ ।

સમર્પયામિ ગૃહીતં પશ્ચિમદ્વારવાસિનૌ ॥ પુષ્પાણિ ॥

અડ્ગપૂજા -ૐ ॥ નમઃ । પૂજયામિ ।

મનોજાભ્યાં -પાદાન્ । મડ્ગલમૂર્તિભ્યાં -ગુલ્ફાન્ । નિત્યયુવભ્યાં -જડ્ઘાઃ ।

આહ્વાદકારિભ્યાં -જાનૂનિ । અતિસુન્દરાભ્યાં -ઊરૂન્ । ચક્ષુરગોચરરાભ્યાં -ગુહ્યે ।

અવ્યક્તમૂર્તિભ્યાં -કરૌ । આનન્દરૂપાભ્યાં -જઠરે । નિમ્નનાભિભ્યાં -નાભી ।

હારશોભિભ્યાં -વક્ષસી । ગાનરસિકાભ્યાં -કણ્ઠૌ । આજાનુબાહુભ્યાં -બાહૂન્ ।

શુચિસ્મિતાભ્યાં -મુખે । ચમ્પકનાસાભ્યાં -નાસિકે ।

કુણ્ડલાલકૃતાભ્યાં -કર્ણાન્ । ઇન્દીવરાક્ષિભ્યાં -અક્ષીણિ ।

તિલકિતફાલાભ્યાં -ફાલે । રતિમન્મથાભ્યાં -શિરસિ ।

ચિત્તજન્મભ્યાં -સર્વાણ્યડ્ગાનિ ॥

દશાડ્ગચૂર્ણસમ્મિશ્રં વરધૂપમિદં શુભમ્ ।

આઘ્રાપયામિ દેવેશૌ ગૃહીતં કરુણાકરૌ ॥ ધૂપમ્ ॥

દીપં દદામિ સુભગૌ ગુણેશપુરપશ્ચિમે ।

મુખ્યાડ્ગત્વેન નિર્દિષ્ટૌ દિશતં ભાગ્યમુત્તમમ્ ॥ દીપમ્ ॥

મોદકૈર્લડુકૈઃ પૂર્વૈર્વટકૈઃ પૂરિકાદિભિઃ ।

નૈવેદ્યં કારયામીશૌ ભુજ્જીથાં રતિમન્મથૌ ॥ નૈવેદ્યં, આચમનં, તામ્બૂલમ્ ॥

નીરાજનં દદામ્યાધ્યૌ સર્વસમ્પત્તપૂરકૌ ।
 અપરાધક્ષમાયાથ સર્વમડ્ગલમસ્તુ મે ॥ નીરાજનમ્ । પ્રદક્ષિણનમસ્કારાન્ ।
 ગુણેશાર્યનાયાં ત્વદીયામનુજાં
 પ્રયાચેડધ ભક્તેર્વિવૃદ્ધિં રતીશૌ ।
 મયૂરેશપુર્યાઃ પ્રવેશે ચ યોગ્યં
 વિધાતુશ્ચ મોદપ્રમોદૌ યતેથામ્ ॥ પ્રાર્થના ॥
 અનયા પૂજયા રતિકન્દર્પૌ પ્રીયેતામ્ ॥
 (સ્નાત્વા મયૂરેશં સમ્પૂજ્ય ઉપવસેદ્વાત્રૌ જાગરણાદિભિઃ ।
 ઇતિ તૃતીયા તિથિપૂજા સમાપયેત્ ।)
 ચતુર્થ્યાં પ્રાતઃ સ્નાત્વા કૃતનિત્યક્રિયઃ ઉત્તરદ્વારાધ્યક્ષાં કામદાં
 અડ્ગદેવૌ મહીવરાહૌ ચ પૂજયેત્ ।
 ચતુર્થ્યાં દ્વારાધ્યક્ષદેવતા પૂજા
 ધ્યાયામિ કામદાં દેવીં ભક્તકામપ્રદાયિનીમ્ ।
 ગુણેશપત્તનોદીચ્ચદ્વારસંસ્થાનદેવતામ્ ॥ કામદાં ધ્યાયામિ ॥
 આવાહયામિ દેવિ ત્વાં અભીષ્ટવરદા ભવ ।
 ગુણેશાર્યાકૃલાવામિકામોડહં કામદેવતે ॥ આવાહયામિ ॥
 આસનં કલ્પિતં રમ્યં હેમરત્નવિચિત્રિતમ્ ।
 દદામ્યાસ્વ મહાદેવિ પ્રસાદં કુરુ સર્વદા ॥ આસનમ્ ॥
 હેમકુમ્ભસમાનીતં પાદપ્રક્ષાલનાય તે ।
 કુશાક્ષતાદિસમ્મિશ્રં સલિલં પ્રતિગૃહ્યતામ્ ॥ પાદમ્ ॥
 અર્ધ્યમષ્ટાડ્ગસંયુક્તં યવદૂર્વાદિસંયુતમ્ ।
 કામદે દેવિ ગૃહીષ્વ હસ્તાભ્યાં પરમાદરાત્ ॥ અર્ધ્યમ્ ॥
 આચમ્યતાં જગદ્રન્ધ્રે શુદ્ધતોયં મયા હૃતમ્ ।
 અન્તઃકરણશુદ્ધ્યર્થં વિધેહિ કરુણાં મયિ ॥ આચમનમ્ ॥
 મધુપર્કમિદં દેવિ દધિમધ્વાજ્યમિશ્રિતમ્ ।
 ગૃહાણ સર્વવરદે મમારાતીન્નુદેશ્ચરિ ॥ મધુપર્કઃ ॥
 સ્નાનં પગ્ચામૃતેનૈવ ક્ષીરમધ્વાજ્યશર્કરૈઃ ।
 સમ્પાદિતેન કામેશિ કુરુષ્વ પરયા મુદા । પગ્ચામૃતસ્નાનમ્ ॥
 ગડ્ગામરુદ્ધધાદિભ્યઃ તોયં હેમઘટાહૃતમ્ ।

સ્નાહિ કલ્યાણિ વરદે મમ પાપં વિશોધય ॥ સ્નાનં -આચમનમ્ ॥

વસનં કામદે પીતં સુસૂક્ષ્મં દેવનિર્મિતમ્ ।

પરિધત્સ્વ પરેશાનિ કુરુ માં હૃષ્ટમાનસમ્ ॥ વસ્ત્રમ્ ।

હારતાટકુકેયૂરનાસિકાભરણાદિભિઃ

સક્રુષ્ઠૈશ્ચ મયા રમ્યૈઃ કુરુ દેહમલકૃતમ્ ॥ આભરણાનિ ।

શ્રીખણ્ડધનસારાદિવિમિશ્રં ગન્ધમુત્તમમ્ ।

ગૃહાણ સર્વસુરભિં મમ પદ્મં વિનાશય ॥ ગન્ધમ્ ।

પુષ્પમાલાં વિચિત્રાં ચ ચમ્પકાશોકનિર્મિતામ્ ।

દદામિ ભૂષણાર્થાય પ્રતિમુગ્ધ પરાવરે ॥ પુષ્પાણિ ।

અડ્ગપૂજા -ઐં । નમઃ ॥ પૂજયામિ ।

કામદાયૈ -પાદૌ । શર્મદાયૈ -ગુલ્ફૌ । તૂણજઙ્ઘાયૈ -જઙ્ઘે ।

મુકુટજાનવે -જાનૂ । કરભોરવે -ઊરુ । શુભકટયૈ -કટિમ્ ।

ગમ્ભીરનાભયે -નાભિમ્ । કૃશોદયૈ -ઉદરમ્ । વિશુદ્ધાયૈ -હૃદયમ્ ।

મહોરસ્કાયૈ -ઉરઃ । શુભકણ્ઠાયૈ -કણ્ઠમ્ । વલ્લીભુજાયૈ -બાહુ ।

સુમુખાયૈ -મુખમ્ । સુનસે -નાસિકામ્ । સુકણ્ઠાયૈ કણ્ઠૌ ।

પદ્મનેત્રાયૈ -નેત્રે । ફલકફાલાયૈ -ફાલમ્ । સર્વેશ્વર્યૈ -શિરઃ ।

કામદાયૈ -સર્વાણ્યડ્ગાનિ ।

દશાડ્ગં ગુગ્ગુલૂપેતં સુગન્ધિ સુમનઃ પ્રિયમ્ ।

આઘ્રાપયામિ તે ધૂપં ગૃહ્યતાં કામદાયિનિ ॥ ધૂપમ્ ।

સાજ્યં ત્રિવર્તિસાહિતં વહ્નિના યોજિતં મયા ।

ગૃહાણ મડ્ગલં દીપં ત્રૈલોક્યતિમિરાપહમ્ ॥ દીપમ્ ।

નૈવેદ્યં ષડ્સોપેતં નાનાભક્ષ્યપ્રપૂરિતમ્ ।

દદામિ કામદે દેવિ પ્રીત્યા ભુક્ષ્વ યથા સુખમ્ ॥ નૈવેદ્યં, આચમનં, તામ્બૂલમ્ ।

નીરાજનં નીરજાક્ષિ ધૃતાક્તૈઃ પગ્ધવર્તિભિઃ ।

વહ્નિના યોજિતૈરેતત્ ગૃહીત્વા કુરુ મે શિવમ્ ॥ નીરાજનં, પ્રદક્ષિણ નમસ્કારઃ ।

કામાર્થદે કામિનિ ભક્તકામપ્રપૂરણિ ત્વં મમ દેહિ કામાન્ ।

મયૂરનાથાર્યન ભાગ્યકામં પ્રપન્નમેનં ભવતી પ્રશાધિ (ક્ષમસ્વ) ।

પ્રાર્થના ।

અનયા પૂજયા કામદા પ્રીયતામ્ ।

મહીવરાહપૂજા ।

ધ્યાયામિ ભૂવરાહૌ વાં ગુણેશાજ્ઞાનુકારિણૌ ।

તદ્દામાડ્ગતયોદીચ્યાં સ્થિતૌ લોકસ્ય રક્ષકૌ ॥ ધ્યાયામિ ।
 આવાહયામિ ભૂકોલૌ જગદુદ્ધારકૌ મુદા ।
 પૂજા પ્રતિગૃહ્યતાં ગુણેશાનુગ્રહેચ્છયા । આવાહયામિ ।
 આસનં રત્નસૌવર્ણખચિતં લક્ષણાન્વિતમ્ ।
 આસ્તં પૂજાવિધાનાય પરયા ઘૃણયા મયિ ॥ આસનમ્ ।
 પાદમાદ્યન્તરહિતૌ મમ પાપવિશુદ્ધયે ।
 દદામિ કુરુતં પ્રીત્યા શુદ્ધતોયમિદં શુભમ્ ॥ પાદમ્ ।
 અર્ધ્યં ગન્ધકુશાગ્રૈશ્ચ મિશ્રિતં પરિકલ્પિતમ્ ।
 પ્રજાપશ્ચાદિ વૃદ્ધ્યર્થં ગૃહ્ણીતં જલમુત્તમમ્ ॥ અર્ધ્યમ્ ।
 આચમ્યેતાં જગત્પૂજ્યૌ ઉશીરૈલાદિ વાસિતમ્ ।
 અમ્ભઃ પૂતં દદામીશૌ નીરોગં કુરુતં ચ મામ્ ॥ આચમનમ્ ।
 દધિમધ્વાજ્યસમ્મિશ્રં મધુપર્કં મયાડ્ડદરાત્ ।
 કલ્પિતં ભૂવરાહૌ વાં ગૃહ્ણીતમમરાર્ચિતૌ ॥ મધુપર્કઃ ।
 ક્ષીરાજ્ય મધુરમ્ભાદિ કૃલૈઃ પચ્યામૃતં કૃતમ્ ।
 સ્નાતં મહીકિટી મહ્યં ભક્તિં દત્તં પદામ્બુજે ॥ પચ્યામૃતસ્નાનમ્ ॥
 હેમકુમ્ભસમાનીતશુદ્ધતોયેન વાં સદા ।
 અભિષિચ્યામિ કૃપયા સમાલોકયતં ચ મામ્ ॥ સ્નાનમાચમનં ચ ।
 અભિષેકપાણિ વસ્ત્રાણિ નીલપીતાદિકાન્યપિ ।
 મહાધ્યાણિ પ્રક્રમાનિ સમાચ્છાદયતં રસાત્ ॥ વસ્ત્રમ્ ।
 હેમસૂત્રાણિ નિર્માય પ્રદત્તાનિ વરાણિ ચ ।
 ઉપવીતાનિ ગૃહ્ણીતં મહીકોલૌ પરાત્પરૌ ॥ ઉપવીતમ્ ॥
 સુગન્ધં ગુણભૂતં વાં મુસ્તાઘનરસાદિભિઃ ।
 ઘૃષ્ઠ્વા દત્તં પ્રગૃહ્યાશુ વરદૌ ભવતં સદા ॥ ગન્ધાન્ ।
 જાતીયમ્પકપુત્રાગકેતકીવકુલાદિભિઃ ।
 ગ્રથિતાં માલિકાં ચિત્રાં ગૃહ્ણીતં પરમાદરાત્ ॥ પુષ્પાણિ ।
 અડ્ગપૂજા । ઐ નમઃ પૂજયામિ ।
 પાતાલપાદાભ્યાં -પાદાન્ । મહાતલગુલ્ફાભ્યાં -ગુલ્ફાન્ ।
 તલાતલજડ્ઘાભ્યાં -જડ્ઘાઃ । રસાતલજાનુભ્યાં -જાનૂનિ ।
 સુતલોરુભ્યાં -ઊરુ । વિતલગુહ્યાભ્યાં -ગુહ્યે । અતલકટિભ્યાં -કટી ।
 ભૂનાભિભ્યાં -નાભી । ભુવર્જઠરાભ્યાં -જઠરે । સ્વર્ણદયાભ્યાં -હૃદયે ।
 મહર્વક્ષોભ્યાં -વક્ષસી । જનોબાહુભ્યાં -બાહૂન્ । તપઃકણ્ઠાભ્યાં -કણ્ઠૌ ।

સત્યમુખાભ્યાં -મુખે । પ્રાણાદિરૂપાભ્યાં -નાસિકે । ઇનેન્દુનેત્રાભ્યાં -નેત્રાણિ ।
શબ્દરૂપાભ્યાં -શ્રોત્રાણિ । તિલકિતફાલાભ્યાં -ફાલે ।
અગ્નિમૂર્ધભ્યાં -શિરસી । મહીવરાહાભ્યાં -સર્વાણ્યડ્ગાનિ ॥ ।

ગુગુલ્વગરુસમ્મિશ્રં ધૂપન્દત્તમિદં પ્રભૂ ।
આઘ્રાપયામિ ભૂકોલૌ સુરભિ ધ્રાણમુત્તમમ્ ॥ ધૂપમ્ ॥

દીપં દદામિ વાં દિવ્યં પચ્યવર્ત્યગ્નિયોજિતમ્ ।
દર્શયામિ સુરશ્રેષ્ઠૌ માં કટાક્ષેણ પશ્યતમ્ ॥ દીપમ્ ॥

અન્નં ચતુર્વિધોપેતં ભુજાથાં આદિભૂકિટી ।
નાનાભક્ષ્યફલોપેતં નૈવેદ્યં કલ્પિતં મયા ॥ નૈવેદ્યતામ્બૂલે ।
નીરાજનં મહીકોલૌ કર્પુરેણ કૃતં મયા ।
સર્વમડ્ગલલાભાયાપ્યપરાધક્ષમાય ચ ॥ નીરાજનં પ્રદક્ષિણનમસ્કારૌ ।
નિત્યૌ વિશુદ્ધૌ મહીકોલરૂપૌ ગુણેશાર્યનાયામનુજ્ઞાં વિધત્તમ્ ।
ત્રિમૂર્તિસ્વરૂપે મયૂરેશ્વરે માં પદામ્ભોજભક્તં નતં બ્રૂતમારાત્ ॥

અનયા પૂજયા મહીવરાહૌ પ્રીયેતામ્ ॥

ગુણેશપૂજાક્રમઃ ।

પ્રાતઃ સ્નાત્વા, માધ્યાહ્નિકક્રિયાં સમાપ્ય શ્વક્ષણં શુદ્ધાં પાષાણશર્કરાદિવર્જિતાં
મૃદમાનીય બ્રહ્મવિષ્ણુરુદ્રાત્મકત્વેન ત્રિમુખં શુણ્ડાવિરાજિતં
શૂર્પકાણાદિલક્ષણયુક્તં ષડ્ભુજં પાશાકુશ
ચક્રત્રિશૂલ-પરશુ-મોદક સ્વદન્તચિહ્નિતં
પાર્શ્વસ્થમયૂરસહિતં દેવં નિર્માય, ચતુર્દ્વારસહિતં
સોપાનત્રયસહિતં મણ્ડપં
વિરચ્ય, તત્ર દેવં પ્રતિષ્ઠાપ્ય, પૂર્વોક્તાવિધિના દ્વારદેવતાઃ
અડ્ગદેવતાશ્ચ સમ્પૂજ્ય,
મયૂરેશ્વરપૂજાં કરિષ્યે ઇતિ સહુલ્ય, ભૂશુદ્ધિં,
ભૂતશુદ્ધિં, માતૃકાન્યાસં, દીપપૂજાં,
ઘણ્ટાપૂજાં કલશશરણપૂજાં આત્મપૂજાં ચ કુર્યાત્ ।
હૃત્પદ્મકર્ણિકામધ્યાત્ આગચ્છત્વં ગણેશ્વર ।
સિદ્ધ્યા બુદ્ધ્યા ચ સહિતઃ સગણઃ સન્નિધિં કુરુ ।
(ઇતિ હૃદયપદ્માદાગતં બિમ્બે વિભાવ્ય, યથાશક્તિ મૂલમન્ત્રં જપ્ત્વા બિમ્બે
સમર્પયેત્ ।)

આધારશક્તિકમલાસનાય નમઃ । તીપ્રા - જવાલિની - નન્દા - ભોગદા -
કામરૂપિણી - ઉગ્રા - તેજોવતી - સત્યા - વિદ્મનાશિન્યાખ્ય પીઠશક્તિભ્યો
નમઃ । (પ્રાણાન્ત્રપ્રતિષ્ઠાપ્ય, પોડશભિઃ ઉપચારૈઃ ઉપચર્ય, નીરાજનાનન્તરં
એકવિંશતિ દૂર્વાઃ સમાર્ચ્ય પગ્યાવરણદેવતાપૂજાં કુર્યાત્ । ઉત્તરાડ્ગત્વેન મૂલમન્ત્રજપં
કૃત્વા દેવહસ્તે સમર્પયેત્ । રાત્રૌ જાગરણં કૃત્વા ઉપોષ્ય પ્રાતઃ સ્નાત્વા કૃતનિત્યક્રિયઃ,
સ્વગૃહ્યોક્તવિધિના અગ્નિં પ્રતિષ્ઠાપ્ય ઇક્ષુ - સક્તુ - રમ્ભાફલ - પૃથુક -
તિલ - મોદક - નારિકેલ - લાજાખ્યાષ્ટદ્રવ્યૈઃ યથાશક્તિ જુહુયાત્ । પારણાં
સમાપ્ય પરેધુઃ પ્રાતઃ પૂજાં વિધાય ભિમ્બં શિબિકામારોપ્ય બાલૈઃ દણ્ડક્રીડા
વાદ્યઘોષપુરઃસરં ભિમ્બં જલે વિસૃજેત્ । ઇતિ સડ્ગ્રહઃ ।

પૂજાવિધિઃ

નભસ્યે શુક્લપક્ષે તુ ચતુર્થ્યર્મચિતો મયા ।
કૃતા ચ વિધિવન્મૂર્તિઃ મૃણમયી સૌમ્યદર્શના ॥

ગિરિજાડભીષ્ટસિદ્ધ્યર્થં તસ્યામાવિરભૂઃ કિલ ।
અનેકાક્ષિશિરઃ પાદબાહુ કર્ણાયુધઃ સ્વયમ્ ॥

વિશ્વરૂપસ્ય ભવતો દર્શને ગિરિજા ભયાત્ ।
તુષ્ટાવ પરયા ભક્ત્યા તસ્યૈ તુષ્ટો વરં હ્યદાઃ ॥

બાલક્રીડનાર્થાય બાલરૂપોડભવસ્તદા ।
પૂજાર્થં તાદૃશં રૂપં સંસ્મરામિ ગજાનન ॥

બ્રહ્મવિષ્ણુવીશવદનં શુણ્ડારદનશોભિતમ્ ।
કોટિસૂર્યપ્રતીકાશં ચન્દ્રકોટિસુશીતલમ્ ॥

પાશાકુશૌ ચક્રશૂલૌ પરશુમોદકદન્તકાન્ ।
ભિભ્રાણં ષડ્ભુજૈઃ સમ્યક્ ગુણેશાભિધમીશ્વરમ્ ॥

વામદક્ષિણ ભાગસ્થ સિદ્ધિબુદ્ધિસમાવૃતમ્ ।
હારતાટકુકેયૂરમુકુટાદિ વિરાજિતમ્ ॥ રજર
પીતામ્બરધરં ફાલચન્દ્રં ભાસ્વરવિગ્રહમ્ ।
નાગકક્ષોદરા બન્ધં નાગાયણોપવીતિનમ્ ॥

સિન્દૂરિતમહાકુમ્ભં શૂર્પકર્ણમુપાસ્મહે ॥ ધ્યાનમ્ ।
(પ્રાણપ્રતિષ્ઠાં કૃત્વા)

અત્રાગચ્છ મયૂરેશ બ્રહ્માદિમુનિવન્દિત ।
આવાહયામિ ભિમ્બેડસ્મિન્ મમ પૂજાં ગૃહાણ ભો ॥

સહસ્રશીર્ષાં + દશાંગુલમ્ । આવાહયામિ ।
 સ્વર્ણસિંહાસનં ચારુ નવરત્નવિચિત્રિતમ્ ।
 સુખેનાસ્વ ગુણેશાન ભક્તિ દેહિ પદામ્બુજે ॥
 પુરુષ એવે + રોહતિ । આસનં સમર્પયામિ ।
 પાદૌ પ્રક્ષાલયામીશ યવદૂર્વાક્ષતાદિભિઃ ।
 પુષ્પાદિભિશ્ચ સંશુદ્ધગાંગાદિસલિલૈઃ શુભૈઃ ॥
 એતાવાનસ્ય + દિવિ । પાદં સમર્પયામિ ।
 મયૂરેશ દદામ્યર્ધ્યં કુશપુષ્પાદિમિશ્રિતમ્ ।
 ગૃહાણ સર્વવરદ પ્રજાસન્તતિરસ્તુ મે ॥
 ત્રિપાદૂર્ધ્વ + અભિ । અર્ધ્યં સમર્પયામિ ।
 દદામ્યાયમનીયં તે મધુપર્કપુરસ્તનમ્ ।
 ઉશીરવાસિતં તોયં ગંગાયા ઉદ્ધૃતં શુભમ્ ॥
 તસ્માદ્ધિરા + પુરઃ । આયમનીયં સમર્પયામિ ।
 મધુપર્કમિદં રમ્યં દધિમધ્વાજયમિશ્રિતમ્ ।
 ગુણેશ કાંસ્થપાત્રસ્થં અન્નવાન્સ્થાં ગૃહાણ ભોઃ ॥
 યત્પુરુષેણ + હવિઃ । મધુપર્કઃ ।
 સિતા -ક્ષીરાજય -મધુભિઃ રમ્ભાખર્જૂરકાદિભિઃ ।
 કૃલૈઃ પગ્થામૃતં કૃષ્ણં સ્નાનાય પ્રતિગૃહ્યતામ્ ॥
 પગ્થામૃતસ્નાનં સમર્પયામિ ।
 ગંગાગોદાવરીકૃષ્ણાતુડ્ગભદ્રાસમાહૃતમ્ ।
 હેમકુભૈરિદં શુદ્ધં સુગન્ધિ સ્નાહિ નિર્મલમ્ ॥
 તં ય જ્ઞં + શ્ચ યે । સ્નાનં સમર્પયામિ । આયમનં સમર્પયામિ ।
 પીતામ્બરયુગં સૂક્ષ્મં રુક્મતન્તુ વિચિત્રિતમ્ ।
 મયૂરેશ ગૃહાણ ત્વં પરિધેહિ મુદા મયિ ॥
 તસ્માદ્ધજ્ઞાત્ + યે । વસ્ત્રે સમર્પયામિ ।
 ઉપવીતમિદં શુભ્રં મયા ભક્ત્યા પ્રકલ્પિતમ્ ।
 સર્વપાપવિશુદ્ધ્યર્થં ગૃહાણ પરમાદરાત્ ॥
 તસ્માદ્ધજ્ઞાત્ + અજાયત । ઉપવીતં સમર્પયામિ ।

કિરીટહારકટકકિંક્રુણીનૂપુરાદિભિઃ ।

અલકુરુ મયૂરેશ શોભાયૈ સાર્વકાલિકમ્ ॥

ભૂષણાનિ સમર્પયામિ ।

ધનકેસરકસ્તૂરી રોચના ચન્દનાદિભિઃ ।

વિઘ્નગન્ધં સુરભિ લેપનાર્થં દદામિ તે ॥

તસ્માદશ્ચા + વયઃ । ગન્ધાન્ધારયામિ ।

અક્ષતાંશ્ચ મયૂરેશ કુકુમાક્તાન્ ગૃહાણ ભો ।

સમર્પિતાન્મયા ભક્ત્યા અક્ષતં કુરુ માં સદા ॥

અક્ષતાન્સમર્પયામિ ।

ચમ્પકાશોકપુન્નાગકેતકીવકુલાદિભિઃ ।

નન્દનાહૃતપુષ્પૈશ્ચ અર્પયામ્યથ માલિકામ્ ॥

યત્પુરુષં + વુચ્યેતે । પુષ્પમાલાં સમર્પયામિ ।

મલ્લિકામાલતી જાતીબિલ્વૈઃ મરુવકૈઃ સુમૈઃ ।

સૌગન્ધિકૈઃ શમીપત્રૈઃ દૂર્વાભિઃ પૂજયામ્યહમ્ ॥

પુષ્પાણિ સમર્પયામિ ।

અડગપૂજા -ૐ નમઃ પૂજયામિ ।

ગુણેશાય -પાદનખાનિ । સત્વાય -પાદાડ્ગુલીઃ । રજસે -પાદતલમ્ ।

તમસે -પાદૌ । પૃથિવ્યાત્મને -ગુલ્ફમ્ । અબાત્મને -જડ્ધે ।

તેજોરૂપિણે -જાનુની । વાય્વાત્મને -ઊરૂ । આકાશાત્મને -ગુહ્યમ્ ।

ગન્ધાત્મને -કટિમ્ । રસાત્મને -જઠરમ્ । રૂપાત્મને -નાભિમ્ ।

સ્પર્શાત્મને -વક્ષઃ । શબ્દાત્મને - હૃદયમ્ । કમ્બુગ્રીવાય -કણ્ઠમ્ ।

ભિન્નદન્તાય -દન્તમ્ । શુણ્ડામુખાય -નાસિકામ્ । વક્તુણ્ડાય -મુખમ્ ।

વાણીજિહ્વાય -જિહ્વામ્ । શૂર્પકર્ણાય -કર્ણૌ । વિશ્વનેત્રે - નેત્રે ।

ફાલચન્દ્રાય -ફાલમ્ । સોમાર્ધણ્ડાય -મસ્તકમ્ । મયૂરેશાય -શિરઃ ।

ગુણેશાય -સર્વાણ્યડ્ગાનિ ॥ (સહસ્રનામાઘૈરર્થનં કુર્યાત્ ।)

દદામિ ધૂપં દેવેશ દશાડ્ગેન સુધૂપિતમ્ ।

મયૂરેશ ગૃહાણ ત્વં મમ પાપાપનુત્તયે ॥

બ્રાહ્મણોડસ્ય + અજાયત । ધૂપમાદ્રાપયામિ ।

સાજ્યં ત્રિવર્તિસંયુક્તં વહ્નિના જ્વાલિતં મયા ।

મયૂરેશ ગૃહાણેમં મદાન્ધ્યં વિનિવારય ॥

ચન્દ્રમા + અજાયત । દીપં સમર્પયામિ ॥

મોદકાન્ લડુકાન્ પૂપાન્ વટકાન્ પર્યટાન્ કૃતાન્ ।
શાશ્વલીઃ પૂરિકાશ્ચૈવ કૃસરાણિ ઘૃતાચિતાન્ ।
અન્નાનિ ચ વિચિત્રાણિ સ્વાદૂનિ સુરભીણિ ચ ।
શર્કરામુદ્ગ્ધારિદ્ર મિશ્રિતાન્નાનિ ભૂરિશઃ ।
કલ્પિતાનિ મયૂરેશ નૈવેદ્યં ભુક્ષ્ય સાદરમ્ ।
બહ્નન્ કુરુ માં દેવ ત્વત્કટાક્ષાવલોકનાત્ ॥

નાભ્યા + અકલ્પયન્ । મહાનૈવેદ્યં નિવેદયામિ ।
આચમનં સમર્પયામિ ।
પૂગૈલારેણુકાભૃગ્ગકર્પૂરાદિસુવાસિતૈઃ ।
નાગવલ્લીદલૈશ્ચાર્ણૈઃ તામ્બૂલં સડ્ગૃહાણ ભોઃ ॥

તામ્બૂલં સમર્પયામિ ।
લક્ષવર્તિ જવાલિતેન દીપેન પરિકલ્પિતમ્ ।
આરાતિકમિદં દેવ મડ્ગલાર્થં દદામિ તે ॥

સમાસ્થાસન્ + પશુમ્ । નીરાજનં દર્શયામિ ।
વૈદિકૈર્લોકિકૈર્મન્ત્રૈઃ મન્ત્રિતાનિ સુમાનિ ચ ।
અપરાધક્ષમાર્થાય ચાર્પયામિ પદામ્બુજે ॥

મન્ત્રપુષ્પં સમર્પયામિ ।
સૌવર્ણી દક્ષિણાં સિદ્ધિબુદ્ધિદ્રવ્યવિશેષિત ।
અર્પયામિ પદામ્બુજે કટાક્ષેણાવ માં સદા ॥

સ્વર્ણપુષ્પં સમર્પયામિ ।
પ્રદક્ષિણત્રયં કુર્યાં સર્વપાપપ્રણાશનમ્ ।
ત્વત્પ્રસાદાત્ વાજિમેઘકુલં પ્રાપ્નોમિ નિત્યશઃ ॥

પ્રદક્ષિણં સમર્પયામિ ।
સહસ્રશો નમામીશમપરાધાન્ ક્ષમાપયે ।
વૈદિકૈર્લોકિકૈઃ સ્તોત્રૈઃ સ્તુવે સર્વાર્થસિદ્ધયે ॥

નમસ્કરોમિ ।
યજ્ઞેન યજ્ઞં + દેવાઃ । પ્રાર્થયે ।
જગદ્ભીજમેકં ચિદાનન્દરૂપં શિવાદૈરચિન્ત્યં મહાયોગિવન્દ્યમ્ ।

ત્રિમૂર્તિસ્વરૂપં મયૂરાભિધાનં પરેશં ગુણેશં પરાશક્તિસૂનુમ્ ।
 કૃપાતો ભવાનીમનોડભીષ્ટસિદ્ધ્યૈ મહીમૂર્તિતો યઃ સમાવિર્ભભૌ હિ ।
 તમીશં ગુણેશં કૃપાદૃષ્ટિલેશપ્રસાદાર્થં આનન્દપૂર્ણં ભજેડહમ્ ।
 દૂર્વાયુગ્માર્પણં -ૐ નમઃ । દૂર્વાયુગ્મં સમર્પયામિ ।
 ગણગ્જયાય । ગણપતયે । હેરમ્ભાય । ધરણીધરાય । મહાગણપતયે ।
 લક્ષ્મીપ્રદાય (યક્ષેશ્વરાય ।) ક્ષિપ્રપ્રસાદનાય । અમોઘસિદ્ધયે । અમિતાય
 (અમૃતાય)મન્ત્રાય । ચિન્તામણયે । નિઘયે । સુમંગલાય । બીજાય ।
 આશાપૂરકાય । વરદાય । શિવાય । કાશ્યપાય । નન્દનાય ।
 વાચાસિદ્ધાય (વાચાં સિદ્ધયે)દુષ્ટિવિનાયકાય ।
 આવરણપૂજા । પૂજયામિ નમઃ ।
 પ્રથમાવરણે -હૃદયદેવતામ્ । શિરોદેવતામ્ । શિખાદેવતામ્ । કવચદેવતામ્ ।
 નેત્રદેવતામ્ । અસ્ત્રદેવતામ્ ।
 દ્વિતીયાવરણે -વિદ્યામ્ । વિદ્યાત્રીમ્ । ભોગદામ્ । વિદ્મઘાતિનીમ્ । નિધિપ્રિયામ્ ।
 પાપઘ્નીમ્ । પુણ્યામ્ । શશિપ્રભામ્ ।
 તૃતીયાવરણે -વક્તૃતુણ્ડમ્ । એકદંટમ્ । મહોદરમ્ । ગજાસ્યમ્ । લમ્બોદરમ્ ।
 વિકટમ્ । વિઘ્નરાજમ્ । ધૂમ્રવર્ણમ્ ।
 ચતુર્થાવરણે -ઇન્દ્રમ્ । અગ્નિમ્ । યમમ્ । નિરૃતિમ્ । વરુણમ્ । વાયુમ્ । કુબેરં
 (સોમં) । ઈશાનમ્ ।
 પચ્ચમાવરણે -વજ્રાયુધદેવતામ્ । શક્ત્યાયુધદેવતામ્ । દણ્ડાયુધદેવતામ્ ।
 ખડ્ગાયુધદેવતામ્ । પાશાયુધદેવતામ્ । અકુશાયુધદેવતામ્ । ગદાયુધદેવતામ્ ।
 શૂલાયુધદેવતામ્ ।
 ૐ ગં ગણપતયે નમઃ । ઇતિ મધ્યે ગણેશં પુષ્પાગ્જલિભિઃ સમભ્યર્ચ્ય
 નિવેદનાદિકં કુર્યાત્ । યથાશક્તિ મૂલમન્ત્રં જપ્ત્વા દેવાય સમર્પયેત્ । મયા
 કૃતેન સાડગુણેશાર્યનેન પરમેશ્વરઃ પ્રીતો ભવતુ । ઇતિ પૂજા સમર્પયેત્ । અન્યત્
 ક્રમે પૂર્વં નિર્દિષ્ટમ્ ।
 ઇતિ મયૂરેશ્વરપૂજા સમ્પૂર્ણા ।

Proofread by Narendran Madathil

pdf was typeset on October 10, 2026

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

